

de vruchten van het leven willen plukken.

Het begint met handjes schudden, kloppen of slaan op de schouders etc. Manipulaties, die later op de avond (en later in de nacht) een verfijning zullen ondergaan. Beatles, Jazz (Davis, Coltrane, Kirk, Parker) en na middernacht de pieptonen van een Indiase slangenbezweerder.

"Ik gaf een rondje wijn in kelkachtige glazen!"

"Heerlijk kerel; nog een paar je-nevertjes en we zijn helemaal over de rooie!"

Ik zie sidderende glazen; mijn glas is hoofdsidderaar tussen mijn onzekere vingers.

Ik ben straks bekaf, als ik dit vatje nog langer moet vasthouden; ik zet het omgekeerd op tafel neer.

"Gaje soms voorspellingen doen?" vraagt een wankelend meisje, dat mij in het omgekeerde wijnglas ziet turen.

"Hou je mond!", schreeuw ik.

....Ik wil een paar minuten voor me zelf hebben. Het glas speelt voor wigwam; levende rekwisiet. Ik speel met mijn vriendjes indi-aantje op het grasveld van de tuin in Rentmeesterlaan, waar wij in een groot oud huis met een enorme zolder woonden. In de bosjes van de Hendrik van Borselenkade jagen we op de buit, die we bij de wigwam (on)eerlijk zullen gaan verdelen. We zijn echte indianen en cow-boys en galopperen op weilanden, waar reeds borden van aannemers en timmerbedrijven staan. Ik ben gedaald in de kelders van mijn jeugd, die geen benarde ruimten zijn, waar sigarettenrook en dranklucht het klimaat bepalen. Geniet maar van de buitenlucht!

Wigwams op de prairie, echte

koeien, inschenken en verdergaan. Het glas met de voet op de tafel. Het verleden, de herinneringen aan mijn woonplaats, van toen hebben hun dodenmasker laten zien.....

Ze zijn verdwenen.....

Oriolus

REDDING?

*wervelend vuur
wisselend water
schrijdend uur
tot de dag van later.*

*de zon
vervloekt het stof der aarde
die eeuwige bron
van schaad' en schand.*

*de zee
vervloekt het zand
dat hij meeneemt
tot het strand.*

*de klok
vervloekt de tijd
die wrok
opwekt en spijt.*

wachtend op een macht.

zwevend blij.

H. J. Venema

DE KLEUTERJAREN VAN "LINNAEUS"

...."Toen ik nog jong was (ik ben nu 54) hadden de dagen geen einde en ik sta nu nog verbaasd over alles wat we deden en genoten. Ik hoop, dat veel jongelui door Linnaeus geïnspireerd mogen worden."....

Jac. P. Thijsse, Bloemendaal, 16

juni 1919.

Waarom we indertijd tot het oprichten van "Linnaeus" besloten hebben, kan ik me niet goed meer herinneren. Andere middelbare scholen hebben ons zeker niet tot voorbeeld gestrekt. Het was nog vóór de oprichting van de N. J. N. Hoe het ook zij, enkele meisjes en jongens uit de hogere klassen hadden blijkbaar behoefte om gezamenlijk iets te onderdenen en te organiseren op het terrein van wat men nu gaarne de natuursport noemt. Toch bleven onze excursies niet beperkt tot het gebied van de natuurlijke historie. We bezochten in de eerste jaren bijv. een steenfabriek, de strokartonfabriek in Hoogkerk, de toen nog betrekkelijk nieuwe suikerfabriek aan het Hoendiep, even buiten de stad, het elektrische gemaal in Zoutkamp, de proefterreinen van de heer Mansholt te Ulrum, de melkfabriek in Grijskerk, een aardappelmeelfabriek in Veendam, het proefterrein bij de Landbouwschool aldaar enz. Voor de jonge vereniging is het van veel betekenis geweest, dat aan deze excursies ook de toenmalige leraren dr. Germs (scheikunde) en dr. Terpstra (natuurkunde) deelnemen. Wij, leden van Linnaeus, hebben dat ook altijd erg gewaardeerd. Nu, na zoveel jaren, ben ik er van overtuigd dat hun deelname aan deze excursies om verschillende redenen van veel betekenis was. Ik heb niet de indruk dat de tegenwoordige N. J. N.-ers ook zo'n grote belangstelling hebben als wij indertijd hadden voor dergelijke min of meer toegepaste biologische excursies. In dit verband is het wel aardig op te merken, dat een drietal van de eerste leden, H. J. Toxopeus, H. de Haan en schrijver dezes hun werkkring in de landbouwsector gevonden

hebben. Toxopeus aanvankelijk in het voormalige Ned. Indië en gedrieën vele jaren aan de L. H. te Wageningen, na eerst alle drie in de biologie gedoctoreerd te zijn.

Tijdens het winterhalfjaar kwamen we gewoon éénmaal per maand bijeen in het aardrijkskundelokaal, waar door de leden demonstraties en voordrachten gehouden werden. Van de toenmalige leraren in de plant- en dierkunde genoten we vooral zeer veel steun van de heer H. Heidinga. Vrijwel onopgemerkt, en daarom juist door ons zo gewaardeerd, gaf hij op zeer prettige wijze leiding aan de jonge vereniging. De heer Heidinga moest toen nog zijn middelbaar examen plant- en dierkunde afleggen, wat allerm minst een bezwaar was om een goed docent te zijn. Hij kende het bevattingsvermogen van zijn leerlingen; daaraan is het ongetwijfeld mede te danken dat hij zo goed les gaf in de plant- en dierkunde. Levendig herinner ik me nog, hoe één van onze klasgenoten, thans een zeer gewaardeerd medicus, van hem een terechtwijzing kreeg, die er niet om loog. Deze had toen al het plan om medicijnen te gaan studeren. Heidinga vond dat a. s. medici toch zeker over een minimumhoeveelheid biologische kennis dienen te beschikken, wilden zij met succes hun studie voltooien. Daaraan schortte het bij deze klasgenoot kennelijk die dag! Enkele ouderen kwamen wel eens 's avonds op de kamer van Heidinga, waar hij ons dan microscopische preparaten liet zien. Enkele van deze preparaten en de omstandigheden waaronder deze vertoond werden, herinner ik me nog levendig.

Een andere leraar, waaraan Linnaeus de eerste jaren veel te

danken had, was dr. J. Botke, leeraar aan de toenmalige middelbare landbouwschool. Niet alleen gaf hij ons onderwerpen op voor excursies (typische excursie-terreinen, paddestoelen excursies, verzamelen van vruchten en zaden enz.) maar hij heeft ook, als ik mij wel herinner het clublied gedicht, terwijl zijn zoon Taeke de muziek daarvoor heeft gecomponeerd.

We hebben het indertijd ten zeerste op prijs gesteld dat zowel Demosthenes als Brinio ons na de oprichting dadelijk erkend hebben. Nog levendig herinner ik me hoe de toenmalige voorzitter van Brinio, Kees Kool, het (terecht) nodig oordeelde mij over allerlei organisatorische zaken in te lichten. Al spoedig kwamen we voor een in onze ogen vrij ernstig probleem te staan.

Het was nl. gebruikelijk, dat de diverse verenigingen der middelbare scholen eens per jaar een uitvoering gaven, waar de besturen van deze verenigingen beurtelings als gast uitgenodigd werden. Voor de andere verenigingen was het niet zo moeilijk jaarlijks een gymnastiekuitvoering of een toneelvoorstelling te organiseren. Zij konden voortbouwen op een jarenlange traditie. Maar wat moesten wij doen? Besloten werd een lezing te houden in het Concerthuis in de Poelestraat. We vonden dr. Botke bereid een lezing met projectie te houden, waar-toe hij als onderwerp koos: Hoe verzorgen de dieren hun jongen, of zo iets. In die dagen was projectie nog iets bijzonders! Het enige pijnlijke moment van deze overigens zo goed geslaagde avond was dat het zingen van het nieuwe Linnaeus-lied een volkomen fiasco werd. Het was nl. een goede gewoonte de bestuursleden der uitgenodigde verenigingen on-

der het zingen van hun clublied naar hun plaatsen te leiden door de voorzitter van de ontvangende vereniging (is dat nog zo?). De bestuursleden waren getooid met een fraai verenigingslint. Dat van Linnaeus was groen, en als insigne hadden we gekozen de beeltenis van een ééncellig wier. Onze aandacht was op dit embleem gevallen, omdat J. Heimans in een artikel in het tijdschrift *De Levende Natuur* (Jrg. 21, p. 301-309, 1916) getiteld: *De Ridderkruizen van Oisterwijk*, de aandacht gevestigd had op *Micrasterias truncata*, als voorbeeld voor een orde-teken of clubinsigne, uit te voeren in zilver, het midden groen geëmailleerd, de randen matzilver. Het bijbehorende lint diende groen van kleur te zijn met zilver randen. Later heeft de N.J.N. dit embleem overgenomen. Linnaeus mag er wel een beetje trots op zijn, dat zij de eerste vereniging is geweest, die zich daarmee getooid hebben.

De excursies gingen voornamelijk naar "De Braak" en de Vosbergen te Paterswolde, de Peizermade, de bossen van Roden en Norg, De Harense wildernis, het Zuidlaardermeer, de Wadden enz. In juli 1919 maakten we een tweedaagse excursie per fiets door N. Drente. Ik had nogal wat zorg besteed aan de voorbereidingen van deze excursie; mijn persoonlijke belangstelling ging namelijk ook uit naar oude kerken, hunebedden enz. De Verkade albums hadden de belangstelling voor zulke zaken gewekt. Het sprak voor mij dan ook vanzelf dat hieraan aandacht besteed werd op zo'n tocht.

Al spoedig werd de behoefte gevoeld aan contact met soortgelijke verenigingen in andere plaatsen. Zo hebben we in Veenklooster een ontmoeting gehad

met de natuurhistorische vereniging van de R.H.B.S. te Leeuwarden. Gezamenlijk bezochten we de buitenplaats Vogelsangh, toentertijde vooral bekend om zijn vogelrijkdom.

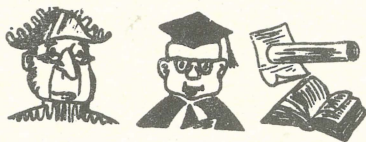
Heel belangrijk is de ontmoeting geweest met de zustervereniging uit Zwolle. Dat was in 1920, het jaar waarin o.m. de Haan, Toxopeus en ikzelve eind-examen gedaan hebben. We kâmppeerden toen een week gezamenlijk in Appelscha. De Zwollenaren hadden als voortreffelijk leider dr. Jonker, hun toenmalige leraar in de scheikunde, die ons o.m. uitvoerig over duinvorming en veenvorming ter plaatse vertelde en demonstreerde. In het gezelschap van Linnaeus was de heer Heidinga en de heer S. de Boer, toen tweedejaarsstudent in de biologie te Utrecht. We sliepen met z'n drieën in het hooi op de zolder van een boerderij, de anderen in tenten.

Zoals vrijwel elk jaar, was ook deze augustusmaand een regenmaand. Op één van onze excursies bezochten we in stromende regen het Fochteloërveen, maar de grootste indruk die dit toen nog vrijwel ongerepte hoogveen op ons maakte, zullen vele deelnemers niet licht vergeten.

Tijdens dit kamp vonden we ook nog een plant, nieuw voor de flora van Nederland. In een dennenbos vond een onzer, als ik mij wel herinner was dat de heer Heidinga, een kruipend plantje met een dunne, houtige stengel en tegenoverstaande, min of meer ronde bladeren. Niemand kende deze plant; na thuiskomst werd het o.m. voorgelegd aan dr. L. Vuyck, schrijver van een schoolflora, die echter een onjuiste gissing maakte. De juiste naam kregen we te horen van de zoon van E. Heimans, de latere hoog-

leraar dr. J. Heimans te Amsterdam. Hij kende deze plant uit Zwitserland: het was *Linnaea borealis*, het *Linnaeusklokje*. Later werden van deze soort nog enkele andere vindplaatsen in ons land bekend.

Na het kamp in Appelscha gingen enkele leden naar Zwolle, waar het eerste nationale congres gehouden werd van natuurhistorische verenigingen der middelbare scholen. Daar zou de basis gelegd worden voor de N.J.N., waarvan Linnaeus een afdeling zou worden. De kleuterjaren van "Linnaeus" waren ten einde, maar moge haar jeugd nog tot in lengte van jaren duren!

Personalia

Geslaagd voor Doct. examen economie: J. G. Mulder.

Getrouwd:

Mej. P. A. de Haan
en
Drs. J. G. Mulder

Puzzelaars

PUZZELRUBRIEK

Beste puzzelaars,

Misschien hebt U gemerkt dat er in de vorige Kruisband geen puzzelrubriek heeft gestaan. We schrijven "misschien", omdat we er van overtuigd zijn, dat er op